

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 24P/2/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6421203191
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Šalamún
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2022:6421203191.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Vladimírom Šalamúnom v konaní vo veci starostlivosti súdu o mal. deti: Y. W., B.. XX.XX.XXXX, O. X. Y.. W.. V. XX, XXX XX X. Š. a H. W., B.. XX.XX.XXXX, O. X. Y.. W.. V. XX, XXX XX X. Š., zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, deti rodičov: matky: I. X., B.. XX.XX.XXXX, O. X. V. V. XXXX/XX, XXX XX X. Š. a otca: Y. W., B.. XX.XX.XXXX, O. X. Y.. W.. V. XX, XXX XX X. Š., o návrhu na úpravu rodičovských práv a povinností k mal. deťom, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh navrhovateľky na zníženie výživného z a m i e t a .
- II. Súd návrh otca mal. detí na zvýšenie výživného na mal. deti z a m i e t a .
- III. Žiaden z účastníkov konania n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným dňa 21.10.2021 podala matka mal. Y. a mal. H. návrh na zníženie výživného na mal. deti, ktorý odôvodnila tým, že je od 03.09.2020 ako nezamestnaná vedená na ÚPSVR v Banskej Štiavnici a od 01.10.2021 má priznanú dávku v hmotnej núdzi. Určené výživné vo výške 100,00 € na maloleté deti nie je schopná platiť, a preto žiada súd o jeho zníženie na minimálnu výšku. V prípade, že sa zamestná, nebráni sa, aby otec mal. detí požiadal o zvýšenie výživného. V súčasnosti sa stará o dve maloleté deti. Žije so svojím snúbencom, ktorý je invalidný dôchodca a poberá invalidný dôchodok vo výške 154,00 €. V súčasnosti poberá z Úradu práce sumu 219,00 €, ich spoločný príjem je 373,00 €. Táto suma im nepostačuje na chod domácnosti, stravu, potreby členov domácnosti, čo je dôvodom, že podala žiadosť o zníženie výživného na mal. deti.

2. Otec mal. detí vo vyjadrení zo dňa 10.11.2021 uviedol, že s návrhom matky mal. detí o zníženie výživného nesúhlasí., čo odôvodnil nasledovnými príjmami a výdavkami: Jeho priemerný čistý mesačný príjem je približne 640,00 €. Jeho príjmy predstavujú rodinné prídavky cca 50,00 € mesačne na obidve dcéry. Matka maloletých detí bola rozhodnutím súdu zaviazaná prispievať na obe maloleté deti výživným v sume 100,00 €, čo však matka neplní. Do dnešného dňa matka dlhuje približne 1 100,00 €, za čo bola aj odsúdená. Voči matke bol podaný návrh na exekučné vymáhanie dlžného výživného. Naposledy mu matka zaplatila výživné za mesiac október 2021 na obe maloleté dcéry v sume 40,00 €. Jeho celkové mesačné príjmy sú približne 700,00 € mesačne. Jeho mesačné výdaje sú nasledovné: strava a hygiena 300,00 €; poplatok za elektrickú energiu mesačne v sume 41,00 €, poplatok za RTVS v sume 4,64 €; školské poplatky: strava 45,00 € mesačne, cestovné maloletých dcér do školy 15,00 €, športový klub pre maloletú H. v sume 30,00 € na 1 rok, poplatok ZRPŠ v sume 20 € za obidve mal. dcéry na 1 rok, poplatok za záujmový krúžok mal. H. 10,00 € na pol roka; Jeho ďalšie výdavky sú nasledovné: poplatok za internet mesačne v sume 21,38 €, satelitná TV mesačne v sume 10,00 €, dobíjanie telefónu

telefónneho kreditu mesačne v sume 12,00 € (dva telefóny: otec maloletých detí a mal. Y.); Fond opráv v bytovom dome mesačne v sume 30,00 €, daň z nehnuteľnosti za 1 rok vo výške 17,20 €, ročný poplatok za komunálny odpad v sume 109,50 €; výdavky na PHM mesačne vo výške 50,00 €; splátky úverov spolu približne 100,00 € mesačne; splátky dlhov 50,00 € mesačne. V týchto výdavkov nie sú zahrnuté nákupy školských pomôcok, oblečenia obuvi či darčiekov na Vianoce a narodeniny. Tieto výdavky hradí z finančných prostriedkov, ktoré mu niekedy poskytujú jeho sestry ako výpomoc v jeho ťažkej finančnej situácii. Okrem vyššie uvedených príjmov a výdavkov sú jeho mesačné výdaje zvýšené z dôvodu, že sa od mesiaca august 2021 sa u neho zdržuje najstarší syn navrhovateľky U. G., ktorý odišiel od matky z jej súčasného bydliska z dôvodu, že vzťahy medzi ním a súčasným partnerom navrhovateľky sú zlé. Navrhovateľka vo svojej žiadosti uvádza, že od mesiaca september 2021 je evidovaná na ÚPSVaR ako uchádzačka o zamestnanie. Z predchádzajúceho zamestnania z O. U. odišla na základe svojej vlastnej vôle. Aj v období, keď pracovala v technických službách a poberala príjem mu nikdy neplatil súdom určené výživné, preto bol nútený obrátiť sa na vymáhanie tohto výživného formou exekúcie. Do teraz sa mu však nepodarilo od nej vymôcť žiadne výživné, a preto požiadal ÚPSVaR o vyplácanie náhradného výživného. Má informácie priamo od navrhovateľky, že partner si chodíeva privyrábať na týždenné turnusy v rámci Slovenska, jeho príjem z týchto prác však nepozná. Matka uvádza, že mesačný príjem nepostačuje na chod domácnosti, postačuje však na alkoholické nápoje a na cigarety. Matka je vo veku, kedy je stále zamestnateľná a to, že v súčasnej dobe nepracuje je výsledkom je vlastného rozhodnutia. Sama sa rozhodla mať viac detí, aj mal. dcéry Y. H. H. nie sú jeho biologické deti, ale napriek tomu ich vychovával od narodenia a požiadal súd o ich zverenie do jeho osobnej starostlivosti. Navrhovateľka by mala mať aspoň morálnu povinnosť prispievať na svoje maloleté deti výživným, hoci výška súčasného výživného nepokrýva ani polovicu nákladov na ich zabezpečenie. Na základe uvedeného žiadal, aby súd neznižoval sumu mesačného výživného na mal. dcéry, ale vzhľadom na to, že mesačné výdaje a náklady na živobytie sú čoraz vyššie, požiadal súd o zvýšenie výživného na 100,00 € mesačne na jednu mal. dcéru mesačne, čo činí 200,00 € mesačne na obidve mal. deti.

3. Kolízny opatrovník mal. detí v správe zo dňa 10.11.2021 uviedol, že vykonal sociálne šetrenie v domácnosti oboch rodičov mal. detí. Matka mal. detí uviedla, že na svojom podanom návrhu trvá. Matka je od septembra 2021 nezamestnaná, evidovaná ako uchádzač o zamestnanie na ÚPSVaR v Banskej Štiavnici. Vykonať dobrovoľnícku činnosť v J. J. T. na 4 hodiny denne. Od 04.11.2021 je práce neschopná, kvôli rizikovému tehotenstvu. Poberá hmotnú núdzu. Predtým pracovala v O. U. T. X. Š. a naposledy v spoločnosti Falco s. r. o. cca do augusta 2021. Matka býva s partnerom G. X. a mal. P. T., B.. XX.XX.XXXX v prenajatom dome. Mal. P. navštevuje deviaty ročník ZŠ Y.. V. P. X. Š.. Matkiným príjmom je dávka v hmotnej núdzi a plat za dobrovoľnícku činnosť. Prídavky na mal. U. H. P. sú poukazované ako osobitný príjemca na Mesto Banská Štiavnica, kvôli neplneniu účelu. Výdavky rodiny pozostávajú z nájmu 66,00 €, elektrická energia 60,00 €, internet 14,00 €, TV 11,00 €. Partner matky poberá invalidný dôchodok vo výške 152,70 €, okrem toho brigádniccky pracuje, tak 2-3 dni v týždni. Jeho príjem sa odvíja od odpracovaných hodín, pričom na hodinu dostáva 4,50 €. Matka má vyživovaciu povinnosť k mal. Y. T., ktorý bol zverený do starostlivosti otca, vo výške 32,00 € a výživné na mal. Y. H. H., každej po 50,00 €. Matka na mal. Y. H. H. výživné platila nepravidelne, vznikol jej dlh za minulý rok a tento rok spolu cca 1 100,00 €. Styk matky s mal. deťmi prebieha podľa slov matky pravidelne, každý párný víkend aj s prespaním. Matka s dcérami trávia čas vonku prechádzkami, opekaním, navštívili detské ihrisko Hoplandia. Komunikáciu s otcom mal. detí označila ako komplikovanú. Mal. U. G., B.. XX.XX.XXXX sa cca tri mesiace nezdržiava v matkinej domácnosti. Mal konflikt s partnerom matky, po ktorom sa odsťahoval do domácnosti pána W.. Otec mal. detí uviedol, že je o matkinom návrhu informovaný a nesúhlasí s ním. Uviedol, že sa o mal. deti stará dobre v rámci svojich finančných možností a schopností. Výživné mu matka neplatí pravidelne, poberá prostredníctvom ÚPSVaR náhradné výživné. Okrem mal. Y. H. H. zabezpečuje starostlivosť už viac ako tri mesiace o mal. U. G., B.. XX.XX.XXXX. Je to syn pani W. z predchádzajúceho vzťahu, ktorý kvôli hádkam z matkiným partnerom opustil spoločnú domácnosť a presťahoval sa k nemu. Otec mal. detí je zamestnaný v O. U. mesta Banská Štiavnica, s príjmom cca 500,00 € v čistom. Otcove výdavky sú: 57,00 € elektrická energia, 4,00 € TV, internet 25,00 €, drevo 100,00 € na mesiac vykurovacej sezóny. Ďalej otec platí do fondu opráv 30,00 €, spláca dlh vo výške 50,00 € a úver 50,00 €. Mal. Y. navštevuje piaty ročník a mal. H. štvrtý ročník ZŠ v obci Š. X.. Mal. dcéram musí platiť autobus do ZŠ, čo je 20,00 € za mesiac a pre mal. H. školský klub detí 4,50 € za mesiac. Okrem toho otec platí mal. deťom obedy v škole, pre mal. Y. 35,00 € na mesiac a pre mal. H. 25,00 €. Mal. deti navštevujú krúžky za ktoré otec platil formou ZRPŠ 20,00 € a mal. H. navštevuje ešte koniarsky krúžok, kde otec platí 10,00 € na pol roka. Zvyšné financie míňa na stravu, oblečenie a hygienu. Uviedol, že matka má platiť výživné 10,00 € na obe dcéry. Výživné platí nepravidelne, vznikol

jej dlh za minulý rok cca 1 100,00 € a v mesiaci október matka zaplatila iba 40,00 €. To otcovi nestačilo na zabezpečovanie základných životných potrieb pre mal. dcéry. K styku matky s mal. deťmi uviedol, že prebieha pravidelne, každý párny víkend aj s prespaním. Vzhľadom na zistené skutočnosti, vyplývajúce zo sociálneho šetrenia, kolízny opatrovník skonštatoval, že otec zabezpečuje starostlivosť o mal. deti a to na dobrej úrovni, v domácnosti má vytvorené vhodné podmienky na výchovu, vzdelávanie a všestranný rozvoj mal. detí. Matka je s mal. Y. H. H. v kontakte a určený styk matky s mal. dcérami sa pravidelne realizuje. Matka si, ale vyživovaciu povinnosť voči mal. deťom pravidelne neplní. Na základe uvedených skutočností navrhol súdu, aby návrhu matky na zníženie vyživovacej povinnosti nevyhovel, s poukazom na vek mal. detí a ich potreby.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením obsahu súdneho spisu a to: návrh na č.l. 2, správa ÚPSVR Banská Štiavnica zo dňa 29.10.2021 č.l. 14 a jeho prílohami až po č.l. 24, správa kolízneho opatrovníka mal. detí zo dňa 10.11.2021 č.l. 25, vyjadrenie otca mal. detí zo dňa 10.11.2021 č.l. 28, doklady o príjmoch a výdavkoch otca mal. detí č.l. 33-78, rozsudok OS ZH 4T/125/2020-55 zo dňa 25.05.2021 č.l. 80, rozhodnutie ÚPSVR Banská Štiavnica zo dňa 04.08.2021 o priznaní nároku na náhradné výživné pre mal. dieťa W. H. č.l. 81 a pre mal. dieťa W. Y. č.l. 83, správa OR PZ v Žiari nad Hronom o vlastníctve motorových vozidiel rodičmi mal. detí č.l. 85-87, lekárska správou T. L. G. zo dňa 18.11.2021 č.l. 92, sobášny list matky mal. detí č.l. 93, doklady - potvrdenia o poberaní dávky v hmotnej núdzi za r. 2021 matkou mal. detí č.l. 94-96, oznámenie o výplate dôchodku v hotovosti Sociálne poisťovňa - adresát X. G. č.l. 97, ospravedlnenie z neúčasti na pojednávaní č.l. 103, reakcia na vyjadrenie odporcu č.l. 104 a lekárske správy o zdravotnom stave matky mal. detí č.l. 106.

5. Zo správy ÚPSVaR Banská Štiavnica zo dňa 29.01.2021 vyplýva, že matka maloletých detí je od 04.09.2021 evidovaná na ÚPSVaR ako uchádzačka o zamestnanie. Menovaná dňa 18.10.2020 na preukázala aktívne hľadanie zamestnania. Od 01.10.2021 menovaná vykonávala aktivačnú činnosť formou dobrovoľníckej služby. Otec maloletých detí bol naposledy evidovaný ako uchádzač o zamestnanie v období od 22.12.2000 14.08.2016.

6. V zmysle Potvrdení ÚPSVaR Banská Štiavnica zo dňa 03.11.2021 o poberaní prídavku na dieťa otec mal. detí v roku 2020 poberal na mal. H. a mal. Y. sumu 548,00 € a v roku 2021 sumu 657,00 €.

7. V zmysle Potvrdení ÚPSVaR Banská Štiavnica zo dňa 03.11.2021 o poberaní prídavku na dieťa matka mal. detí v roku 2020 poberala na mal. U. G., B.. XX.XX.XXXX a mal. P. T., B.. XX.XX.XXXX sumu 646,26 € a v roku 2021 sumu 657,90 €.

8. V zmysle Potvrdení ÚPSVaR Banská Štiavnica zo dňa 03.11.2021 matka mal. detí je od 01.10.2021 príjemcom pomoci v hmotnej núdzi, v roku 2021 jej boli vyplatené dávky v hmotnej núdzi v sume 78,00 €.

9. Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 4T/125/2020-55 zo dňa 25.05.2021 bola matka mal. detí uznaná za vinnú zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona, za čo bola odsúdená na trest povinnej práce vo výmere 120 hodín.

10. Rozhodnutiami ÚPSVaR Banská Štiavnica zo dňa 04.08.2021 bol mal. deťom priznaný nárok na náhradné výživné vo výške 50,00 € mesačne počnúc dňom 01.05.2021, ktoré bude vyplácané mesačne pozadu žiadateľovi - otcovi mal. detí.

11. V zmysle Potvrdení ÚPSVaR Banská Štiavnica zo dňa 03.11.2021 o poberaní náhradného výživného za neplatné denné výživné za rok 2021 pre mal. H. a mal. Y. otec mal. detí v roku 2021 poberal na každé mal. dieťa náhradné výživné vo výške 200,00 €.

12. Zo správy ORPZ v Žiari nad Hronom zo dňa 04.11.2021 vyplýva, že matka mal. detí je vlastníkom a držiteľom motorového vozidla Seat Ibiza a otec mal. detí je držiteľom motorového vozidla Ford DM2.

13. Z lekárskej správy T. L. G. zo dňa 18.11.2021 vyplýva, že matka mal. detí je v 9. t. gravidity, gemini, jedná sa o rizikóvu graviditu.

14. Okresný súd Žiar nad Hronom rozsudkom č.k. 6P/73/2021-34 zo dňa 21.07.2021 právoplatným dňa 03.08.2021 rozviedol manželstvo rodičov mal. detí a schválil dohodu rodičov na čas po rozvode

manželstva, v zmysle ktorej sa mal. deti Y. H. H. zverili do osobnej starostlivosti otca Y. W., ktorý bude maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach. Matke mal. detí sa zaviazala platiť výživné na mal. Y. vo výške 50,00 € mesačne a na mal. H.u vo výške 50,00 € mesačne počnúc dňom právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva, ktoré výživné je splatné vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca mal. detí.

15. Zo sobášneho listu Mesta Banská Štiavnica vyplýva, že matka mal. detí dňa XX.XX.XXXX uzatvorila manželstvo s G. X.Z.C., B.. XX.XX.XXXX.

XX. Z oznámenia Sociálnej poisťovne zo dňa 13.08.2021 vyplýva, že G. X.Z.Z. je vyplácaný v hotovosti dôchodok vo výške 158,70 € mesačne, exekučná zrážka je v sume 57,90 €.

17. Matka mal. detí vo vyjadrení zo dňa 21.01.2022 poukázala na to, že otec mal. detí vedome zavádza súd aj ÚPSVaR. Poukázala na to, že si otec maloletých detí necháva vyplácať náhradné výživné. Ďalej poukázala na rozhodnutie tunajšieho súdu sp. zn. 10P/99/2011, v zmysle ktorého je jej otec mal. detí povinný platiť výživné vo výške 50,00 € mesačne, ktoré jej neplatí. Ďalej poukázala na jeho vyjadrenia z roku 2011, v ktorom uviedol, že nie je schopný starať sa o mal. Y.. Poukázala na rozdiely vo vyčíslení nákladov uvedených v správe kolízneho opatrovníka s dokladmi, ktoré otec maloletých detí priložil k vyjadreniu k návrhu na zníženie výživného. Pokiaľ ide o syna U. uviedla, že tento dňa 22.01.2022 nadobudol 18 rokov. Tento nerešpektoval jej pravidlá a ani jej súčasného manžela, spoločnú domácnosť opustil v lete 2021. Pokiaľ ide o návštevy mal. dcér u nej, v mesiaci október 2021 podala na otca mal. detí trestné oznámenie, nakoľko jej odmietol dcéry v súdom stanovený čas dať. O dva týždne ich vydal, no neboli pripravené. Ďalej uviedla, že otec maloletých detí ju stále kontaktuje cez SMS a aj jej manžela a vyhráža sa im, že ich dostane do basy. Ďalej poukázala na to, že otec maloletých detí bol odsúdený za to, že napadol nožom v prítomnosti dcéry Y.. Nakoniec uviedla, že momentálne nepoberá ani hmotnú núdzu a bude platiť výživné, ktoré bude v jej možnostiach. Trvala na podanom návrhu.

18. Súdne pojednávanie sa dňa 01.02.2022 uskutočnilo bez účasti matky mal. detí, ktorá svoju neúčasť ospravedlnila podaním zo dňa 21.01.2022. Prítomný otec mal. detí uviedol, že sa pridrža svojho predchádzajúceho vyjadrenia. Trvá na tom, že súd by mal návrh navrhovateľky zamietnuť a tak isto trval na zvýšení výživného. Pokiaľ ide o vyjadrenie navrhovateľky uviedol, že nie je pravda, čo navrhovateľka uvádza a to z toho dôvodu, že on sa o deti riadne a poctivo stará. Chodia v čistom, pravidelne chodia do školy. Súdu predložil k nahliadnutiu potvrdenie Z. Š. U. T. Š. Y.. V. zo dňa 17.01.2022 o úhrade čiastky 32,50 € na H. W. a o úhrade sumy 25,00 € na Y. W.. Uvedené sú doklady o platení stravy na mal. deti. To nie sú všetky výdavky, ktoré súvisia s návštevou školy. Ešte musí uhrádzať školské kluby, školské pomôcky a cestovné, ktoré činí 15,00 € na obidve deti spolu. Predložil súdu k nahliadnutiu originály dokladov o jeho výdavkoch a uhrádzaní výživného zo strany matky mal. detí. Ďalej otec mal. detí poprel tvrdenia navrhovateľky, že by neuhrádzal poplatky za odpad, tak ako uvádza vo svojom vyjadrení. Uviedol, že to sa jedná o dlh, ktorý spôsobila navrhovateľka a to v období, keď ešte spolu žili v spoločnej domácnosti a spoločne hospodárili, kedy jej otec mal. detí dal výplatu, ktorú zarobil a ona neuhrádzala poplatky a platby, ktoré mala. V zmysle vyjadrenia otca mal. detí sa odo dňa 21.07.2021, kedy bolo rozsudkom tunajšieho súdu 6P/73/2021 rozvedené jeho manželstvo s matkou mal. detí sa pomery mal. detí sa nezmenili. Prítomná zástupkyňa kolízneho opatrovníka mal. detí sa pridriavala podanej správy. Bola toho názoru, že nie je v záujme mal. detí, aby sa vyživovacia povinnosť znížila, vzhľadom na ich vek a potreby. Zvýšenie súdu by bolo v záujme mal. detí, ale uvedomuje si situáciu matky, čiže keby aspoň zostalo v tejto výške ako je.

19. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len "zákon o rodine"), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi,

súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

20. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že osobnú starostlivosť o mal. Y. a H. zabezpečuje ich otec, ktorý pracuje v O. U. T. Banská Štiavnica, jeho priemerný čistý mesačný príjem je približne 640,00 €, poberá rodinné prídavky cca 50,00 € mesačne. Dohodnuté výživné vo výške 50,00 € na každú mal. dcéru mu matka mal. detí riadne a včas neuhrádza, dlh matky na výživnom činní približne 1 300,00 €. Dlžné výživné sa otcovi mal. detí nepodarilo vymôcť ani exekučne, od 01.05.2021 bol mal. deťom priznaný nárok na náhradné výživné vo výške po 50,00 € mesačne. Pravidelné mesačné výdavky otca mal. detí sú nasledovné: strava a hygiena 300,00 € (z toho náklad na jedno mal. dieťa predstavuje suma 100,00 €); poplatok za elektrickú energiu mesačne v sume 41,00 € (z toho náklad na jedno mal. dieťa predstavuje suma 13,67 €), poplatok za RTVS v sume 4,64 € (z toho náklad na jedno mal. dieťa predstavuje suma 1,55 €); školské poplatky: strava 45,00 € mesačne (z toho náklad na jedno mal. dieťa predstavuje suma 22,50 €), cestovné maloletých dcér do školy 15,00 € (z toho náklad na jedno mal. dieťa predstavuje suma 12,50 €), športový klub pre maloletú H. v sume 3,00 € (t.j. 30,00 € na jeden školský rok), poplatok ZRPŠ v sume 1,00 € na každé mal. dieťa (20 € za obidve mal. dcéry na jeden školský rok), poplatok za záujmový krúžok mal. H. 2,00 € (t.j. 10,00 € na polovicu školského roka). Počas vykurovacej sezóny vynakladá 100,00 € mesačne na drevo (z toho náklad na jedno mal. dieťa predstavuje suma 33,33 €), ďalej platí poplatok za internet v sume 21,38 € mesačne (z toho náklad na jedno mal. dieťa predstavuje suma 7,13 €); satelitná TV mesačne v sume 10,00 € (z toho náklad na jedno mal. dieťa predstavuje suma 3,33 €); dobíjanie telefónu telefónneho kreditu mesačne v sume 12,00 € (dva telefóny: otec maloletých detí a mal. Y.); ročný poplatok za komunálny odpad v sume 109,50 € (z toho náklad na jedno mal. dieťa predstavuje suma 36,50 € ročne). V týchto výdavkoch nie sú zahrnuté ďalšie náklady na mal. deti a to nákupy školských pomôcok, oblečenia a obuvi, či darčiekov na Vianoce a narodeniny. Medzi ďalšie výdavky otca mal. detí patrí: príspevok na fond opráv v bytovom dome v sume 30,00 € mesačne; daň z nehnuteľnosti vo výške 17,20 € ročne; výdavky na PHM mesačne vo výške 50,00 €; splátky úverov spolu približne 100,00 € mesačne; splátky dlhov 50,00 € mesačne. Na strane mal. detí a otca mal. detí, ktorému sú mal. deti zverené do osobnej starostlivosti, od poslednej úpravy výživného, ku ktorej došlo rozsudkom č.k. 6P/73/2021-34 zo dňa 21.07.2021 schválením dohody rodičov o úprave práv a povinností k mal. deťom na čas po rozvoде, nedošlo.

21. Na strane matky mal. detí, ktorá podala návrh na zníženie výživného, došlo od poslednej úpravy výživného k zmene pomerov spočívajúcej v strate trvalého zamestnania, v dôsledku čoho je v súčasnosti nezamestnaná a od 04.09.2021 evidovaná ako uchádzača o zamestnanie. Od 01.10.2021 je príjemcom pomoci v hmotnej núdzi. Matka mal. detí súdu napriek jeho výzve nepredložila doklad o ukončení posledného prac. pomeru u zamestnávateľa FALCO SK, s.r.o. Súdu je z jeho činnosti známe, že prechádzajúce zamestnanie u zamestnávateľa O. U.Ž. T. Banská Štiavnica matka mal. detí ukončila dohodou, pričom svoje tvrdenie o existencii zdravotných dôvodov nepreukázala (zápisnica zo dňa 10.06.2021 v konaní o zníženie výživného vedeného na tunajšom súde pod spis. zn. 6P/57/2021). Výživné na mal. deti matka riadne a včas neuhrádza, v dôsledku čoho bola rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 4T/125/2020-55 zo dňa 25.05.2021 uznaná za vinnú zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona. Matka mal. detí dňa 20.11.2021 uzatvorila manželstvo s jej dovtedajším priateľom G. X.Z.Z., B.. XX.XX.XXXX, s ktorým žila v spoločnej domácnosti aj počas predchádzajúcich úprav práv a povinností k mal. deťom v rokoch 2019 až 2021. Manžel matky mal. detí je invalidný dôchodca, ktorému je vyplácaný v hotovosti dôchodok vo výške 158,70 € mesačne, exekučná zrážka má v sume 57,90 €, brigádniccky pracuje. Matka mal. detí má okrem dcér Y. a H. vyživovaciu povinnosť k mal. Y. T., ktorý bol zverený do starostlivosti otca, vo výške 32,00 € mesačne. Matka mal. detí zabezpečuje osobnú starostlivosť o mal. U. G., B.. XX.XX.XXXX a P. T., B.. XX.XX.XXXX. Prídavky na mal. U. H. P. sú poukazované ako osobitný príjemca na Mesto Banská Štiavnica, kvôli neplneniu účelu. U. G. dňa 22.01.2022 nadobudol plnoletosť, kvôli hádkam z matkiným partnerom opustil spoločnú domácnosť a od augusta 2021 sa zdržiava v domácnosti otca mal. detí. Výdavky rodiny matky mal. detí sú nasledovné: nájomné 66,00 €, elektrická energia 60,00 €, internet 14,00 €, TV 11,00 €. Matka mal. detí je v súčasnosti tehotná, čaká dvojčičky, jedná sa o rizikovú graviditu.

22. Prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa týkajú mal. detí a najvyšším princípom výkonu rodičovských práv a povinností je záujem maloletého dieťaťa. Sústavná a dôsledná starostlivosť o výživu dieťaťa je súčasťou rodičovských práv a povinností. Plnením vyživovacej povinnosti rodičov k deťom by mali byť uspokojené všetky náklady vo vzťahu k dieťaťu, ktoré možno očakávať. Otec mal. detí si svoju vyživovaciu povinnosť plní osobnou starostlivosťou, starostlivosťou o domácnosť, poskytovaním vecných plnení (bývanie, stravovanie, odievanie, hygiena) a hradí aj všetky náklady na uspokojovanie ostatných ich potrieb (náklady na zdravotnú starostlivosť, náklady spojené so vzdelávaním, ako aj náklady na mimoškolské aktivity a záľuby). Matka mal. detí, ktorej tieto nie sú zverené do osobnej starostlivosti, si má vyživovaciu povinnosť plniť platením výživného stanoveného súdnym rozhodnutím. Matka mal. detí je zdravá, netrpí zdravotným postihnutím alebo chorobou, ktorá by jej bránila v získaní zamestnania. Je nezamestnaná, posledné dlhšie trvajúce zamestnanie v O. U.Ž. T. Banská Štiavnica skončila zo dohodou, bez toho, aby mala zabezpečené iné zamestnanie, resp. si dokázala zabezpečiť porovnateľný prípadne vyšší príjem. U posledného zamestnávateľa FALCO SK, s.r.o. matka mal. detí pracovala len dva mesiace. Uvedené správanie matky má priamy vplyv získanie nároku na sociálne resp. nemocenské dávky, ktoré jej môžu byť resp. sú vyplácané (a to aj počas tehotenstva) ako aj na ich výšku. Vyživovaciu povinnosť si matka mal. detí dobrovoľne neplní, v dôsledku čoho sa jej dlh na výživnom vyšplhal na sumu 1 300,00 €. Bola uznaná vinnou zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy a mal. Y. a H. musí byť vyplácané náhradné výživné. Na základe uvedených skutočností súd dospel k záveru, že na strane matky mal. detí nedošlo k takým rozhodujúcim objektívnym skutočnostiam, ktoré by boli dôvodom na zníženie jej vyživovacej povinnosti k mal. deťom. Matka mal. detí nemá pravidelný príjem v dôsledku vlastného pričinenia. Táto skutočnosť však nemôže byť na ujmu mal. detí, ktoré sú na ňu stále výživou odkázané, nakoľko povinnosťou každého rodiča je upraviť si svoje osobné a zárobkové pomery tak, aby bol v prvom rade schopný plniť si riadne a včas vyživovaciu povinnosť voči svojim nezaopatreným potomkom. Súd pri rozhodovaní o znížení výživného zohľadnil potreby a nároky mal. detí, ktoré však vzhľadom na majetkové a sociálne pomery jej rodičov musia byť prispôsobené ich životnej úrovni. Súd pri rozhodovaní o výške výživného zohľadnil aj schopnosti, možnosti a majetkových pomery povinnej matky ako aj existenciu jej ďalších vyživovacích povinností. Obligatorne súd pri rozhodovaní prihliadol aj na vývoj životných nákladov, ku ktorému došlo počas obdobia uplynulého od poslednej úpravy výživného. Zníženie vyživovacej povinnosti matky k mal. deťom by podľa názoru súdu nebolo v ich záujme. Už teraz súdom stanovené výživné pokrýva len menšiu časť oprávnených nevyhnutných nárokov mal. detí. Vychádzajúc z priority výživného v rámci výdavkov matky mal. detí, ktoré má prednosť pred uspokojovaním jej vlastných potrieb súd dospel k záveru, že matka mal. detí povinná platiť výživné má potenciál, t.j. schopnosti a možnosti potrebné na to, aby platila súdom stanovené výživné, a preto návrh matky na zníženie výživného na mal. deti zamietol.

23. Otec mal. detí v vo vyjadrení zo dňa 10.11.2021 požiadal súd, aby vzhľadom na to, že mesačné výdaje a náklady na živobytie sú čoraz vyššie, zvýšil výživného na každé mal. dieťa na sumu 100,00 € mesačne. Nakoľko dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť len v prípade, ak sa menia pomery a v konaní nebola od poslednej úpravy výživného uskutočnenej v júli 2021 preukázaná zmena pomerov, ktorá by na strane oprávnených mal. detí resp. na strane otca mal. detí odôvodňovala navrhované zvýšenie výživného, súd návrh otca mal. detí na zvýšenie výživného zamietol. Je potrebné skonštatovať, že v zmysle vykonaného dokazovania takáto zmena pomerov nenastala ani na strane matky mal. detí povinnej platiť výživné.

24. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie.

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.